

TOSHKENT VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

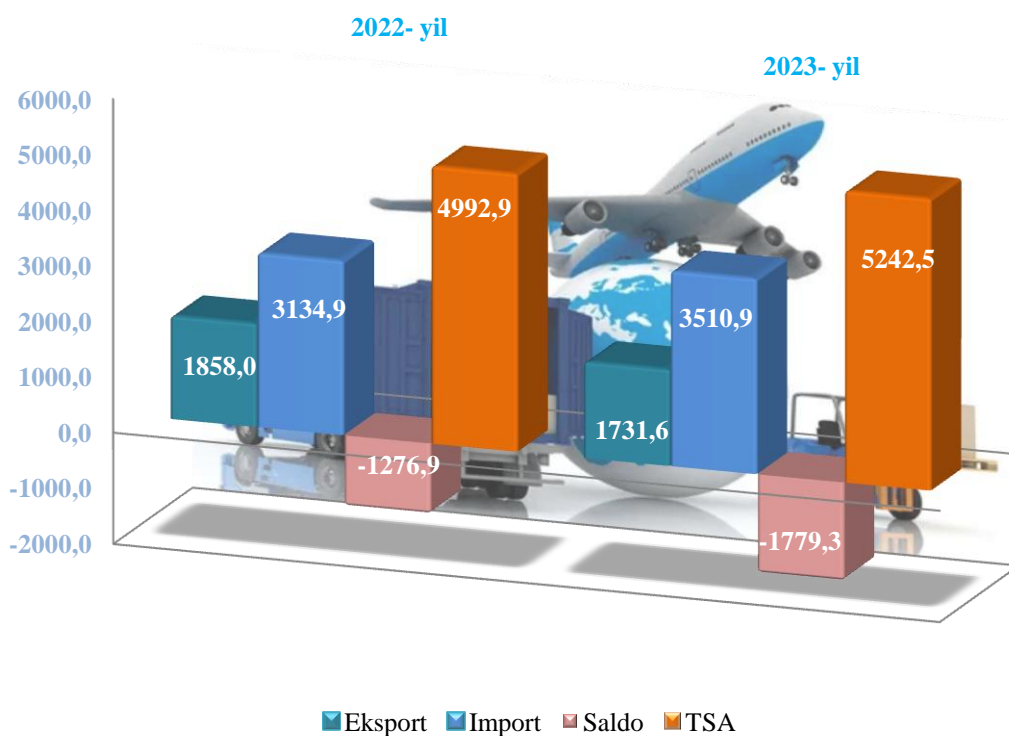
**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**

TASHQI SAVDO AYLANMASI

✓ Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga sog'lom raqobat muhitida sifatli va raqobatbardosh hamda eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarish, o'z vaqtida xaridorlarga yetkazilishida bir qator qulayliklar tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Shuningdek, korxonalar va tashkilotlarga davlatimiz tomonidan bir qator imtiyoz va qulayliklar yaratib berilmoqda, xususan, davlat soliqlarining ma'lum bir muddatga uzaytirilishi va belgilangan vaqtda qisman bo'lib to'lanishi, eksport salohiyatini oshirish bo'yicha ham qulaylik va yengilliklar yaratilishi savdo aloqalarining o'sishiga xizmat qiladi.

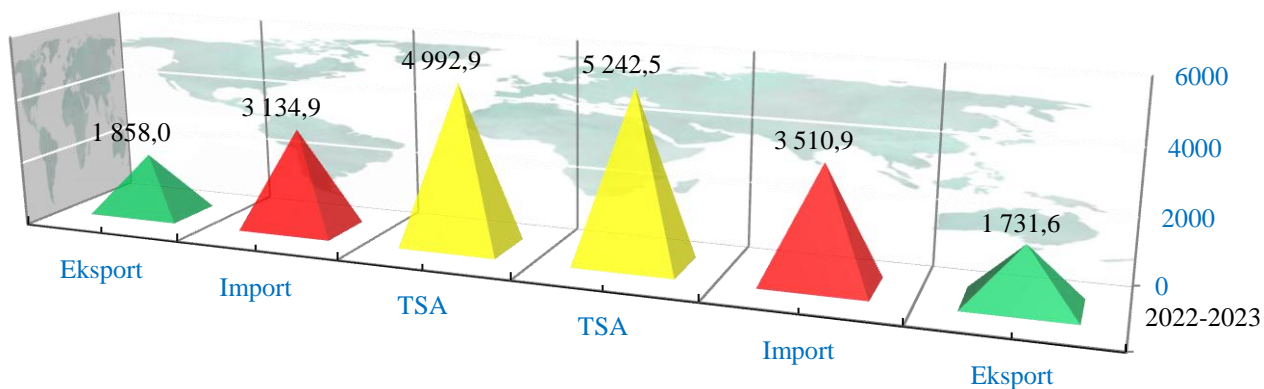
2023- yil yanvar-noyabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 5 242,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 249,6 mln. AQSh dollariga yoki 5,0 % ga ko'paygan.

TSAda eksport hajmi 1731,6 mln. AQSh dollariga (o'zgarish sur'ati – 93,2 %) va import hajmi 3510,9 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati – 112,0 %) yetdi. Hisobot davrida -1779,3 mln. AQSh dollari qiymatida salbiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar- noyabr, mln. AQSh dollari)

TASHQI SAVDO AYLANMASINING O'ZGARISH SUR'ATLARI (2022- yil yanvar- noyabrga nisbatan,%da)

TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ULUSHI YUQORI BO'LGAN DAVLATLAR

(2023- yil yanvar-noyabr, mln.AQSH dollari)

Xitoy
TSA-136,8
ulushi- 26,1%
Eksport-420,6
Import-946,2

Rossiya Federatsiyasi
TSA-1155,2
ulushi-22,0%
Eksport-502,4
Import-652,8

Qozog'iston
TSA-784,0
ulushi-15,0%
Eksport-97,4
Import-686,6

Turkiya
TSA-407,8
ulushi-7,8%
Eksport-242,7
Import-165,1

Braziliya
TSA-225,4
ulushi-4,3%
Eksport-0,0
Import-225,4

Italiya
TSA-142,7
ulushi-2,7%
Eksport-13,7
Import-129,0

Singapur
TSA-124,1
ulushi-2,4%
Eksport-51,7
Import-72,4

Germaniya
TSA-104,7
ulushi-2,0%
Eksport-9,1
Import-95,6

Belorussiya
TSA-99,0
ulushi-1,9%
Eksport-19,8
Import-79,2

Tojikiston
TSA-91,7
ulushi-1,7%
Eksport-42,9
Import-48,8

Qirg'iz Respublikasi
TSA-80,0
ulushi-1,5%
Eksport-55,1
Import-24,9

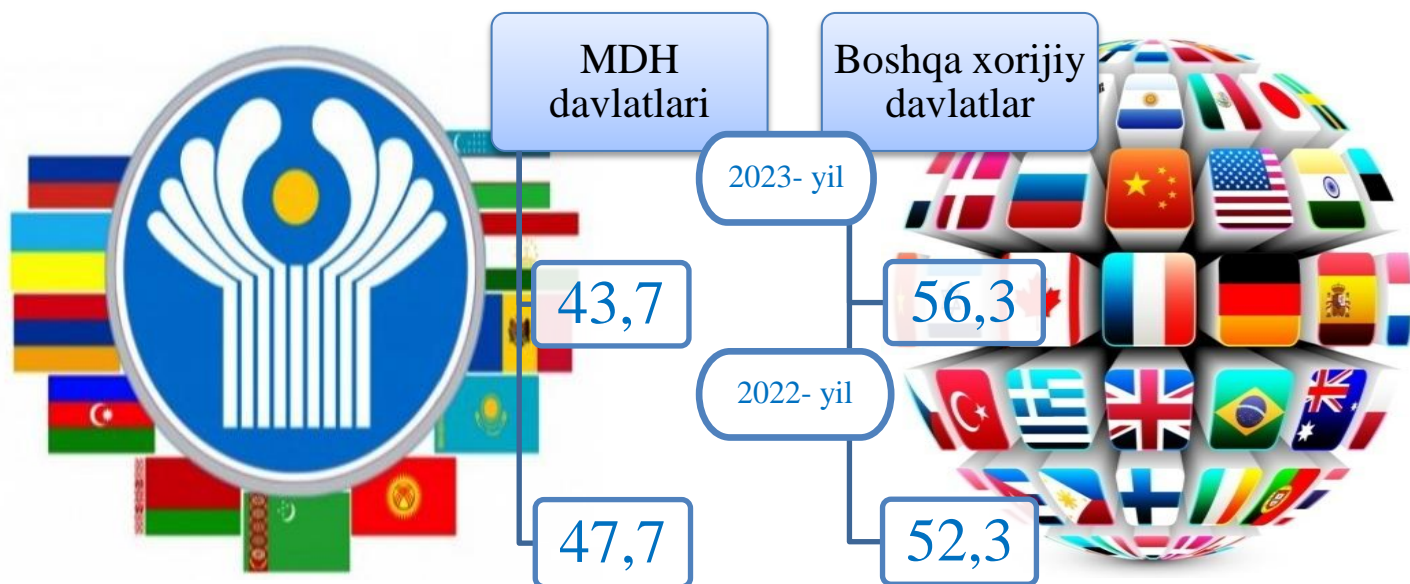
Afg'oniston
TSA-54,2
ulushi-1,0%
Eksport-53,0
Import-1,2

Viloyatda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2023- yilning yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 43,7 %ni hamda o‘zgarish sur‘ati 2022- yilning shu davriga nisbatan 96,1 %ni tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning yanvar-noyabr oylarida 56,3 %ni (2022- yilning ushbu davrida tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 52,3 %ni tashkil qilgan), o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 113,1 %ni tashkil etdi.

**TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI
VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING ULUSHLARI
(2023- yil yanvar-noyabr, % hisobida)**

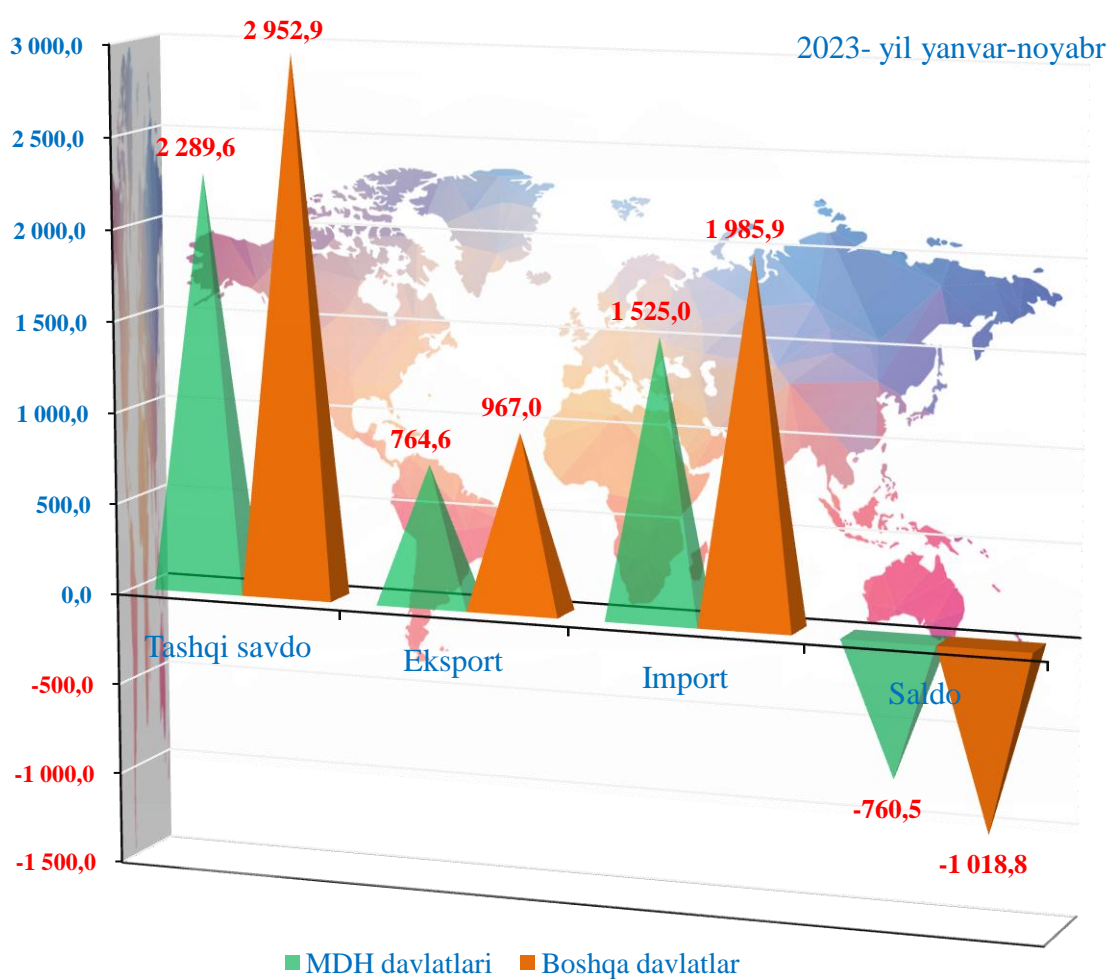

TOSHKENT VILOYATINING EKSPORTI (2023- yil yanvar- noyabr)

MDH davlatlaridan Armaniston va Qirg‘iz Respublikasi bilan faol tashqi savdo balansi hamda boshqa davlatlardan (qo‘shni davlatlardan tashqari) esa Turkiya, Singapur, Niderlandiya davlatlari bilan faol tashqi savdo balansi kuzatilganini ko‘rish mumkin.

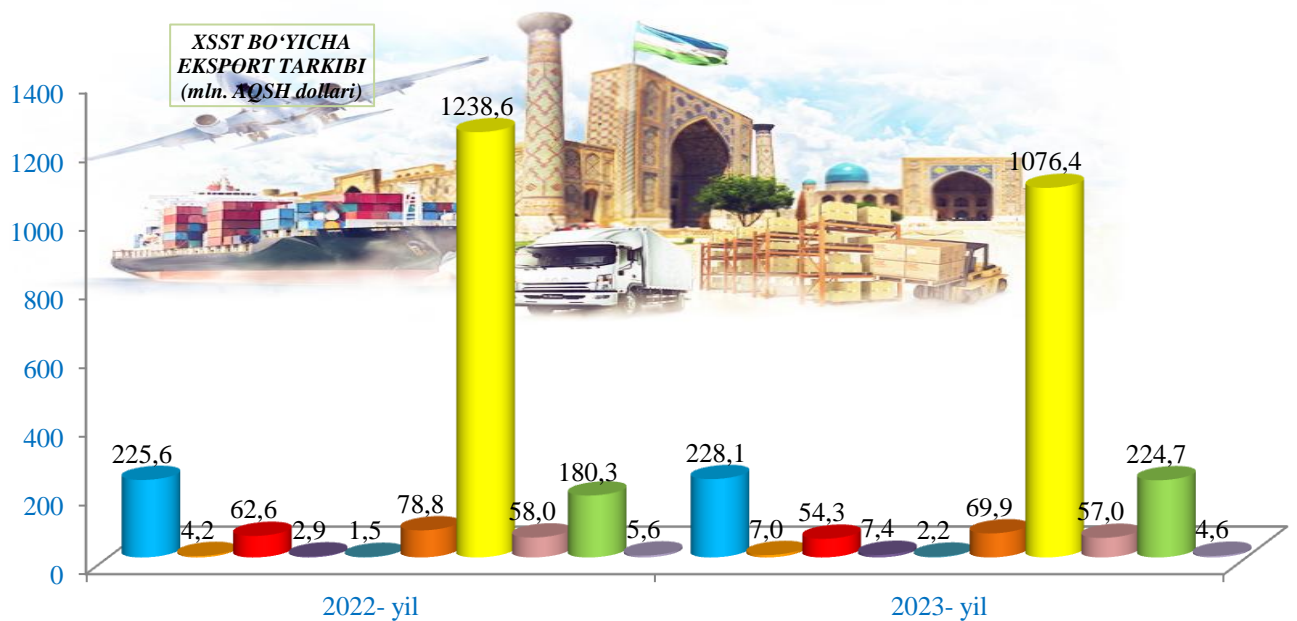
TSAda eng yuqori ulush Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston va Turkiya davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Hozirgi kunda davlat tomonidan eksportyorlarni qo‘llab- quvvatlash va eksportbop mahsulotlarni yaratishda imtiyozlar hamda iqtisodiy ko‘mak berilmoqda.

2023- yil yanvar-noyabr oylari yakuni bilan 1 731,6 mln. AQSh dollari qiymatdagi (2022- yilning shu davriga nisbatan 93,2 %) tovar va xizmatlar eksport qilindi. Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,7 %ni tashkil etib, bular asosan sanoat tovarlari (62,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (13,2%), turli xil tayyor buyumlar (13,0 %), nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari) (3,1 %), kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar (4,0 %), shuningdek, mashina va transport asbob-uskunalari (3,3 %) guruhlariga to‘g‘ri kelmoqda.

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Ichimliklar va tamaki
- Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)
- Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabilar
- Hayvon va o‘simliklar moylari, yog‘lar va mumlar
- Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar
- Sanoat tovarlari
- Mashinalar va transport asbob-uskunalari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR KESIMIDA
XSST BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI
(2023- yil yanvar-noyabr)**

Tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, %da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	1731,6	764,6	967,0	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	228,1	111,2	116,9	13,2	14,5	12,1
Ichimliklar va tamaki	7,0	6,5	0,5	0,4	0,8	0,1
Nooziq-ovqatxom-ashyosi (yoqilg‘idantashqari)	54,3	20,8	33,5	3,1	2,7	3,5
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	7,4	2,2	5,2	0,4	0,3	0,5
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	2,2	0,1	2,1	0,1	0,1	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	69,9	59,5	10,4	4,0	7,8	1,1
Sanoat tovarlari	1076,4	299,7	776,7	62,2	39,2	80,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	57,0	43,3	13,6	3,3	5,7	1,4
Turli xil tayyor buyumlar	224,7	219,0	5,7	13,0	28,6	0,6
Xizmatlar	4,6	2,3	2,4	0,3	0,3	0,2

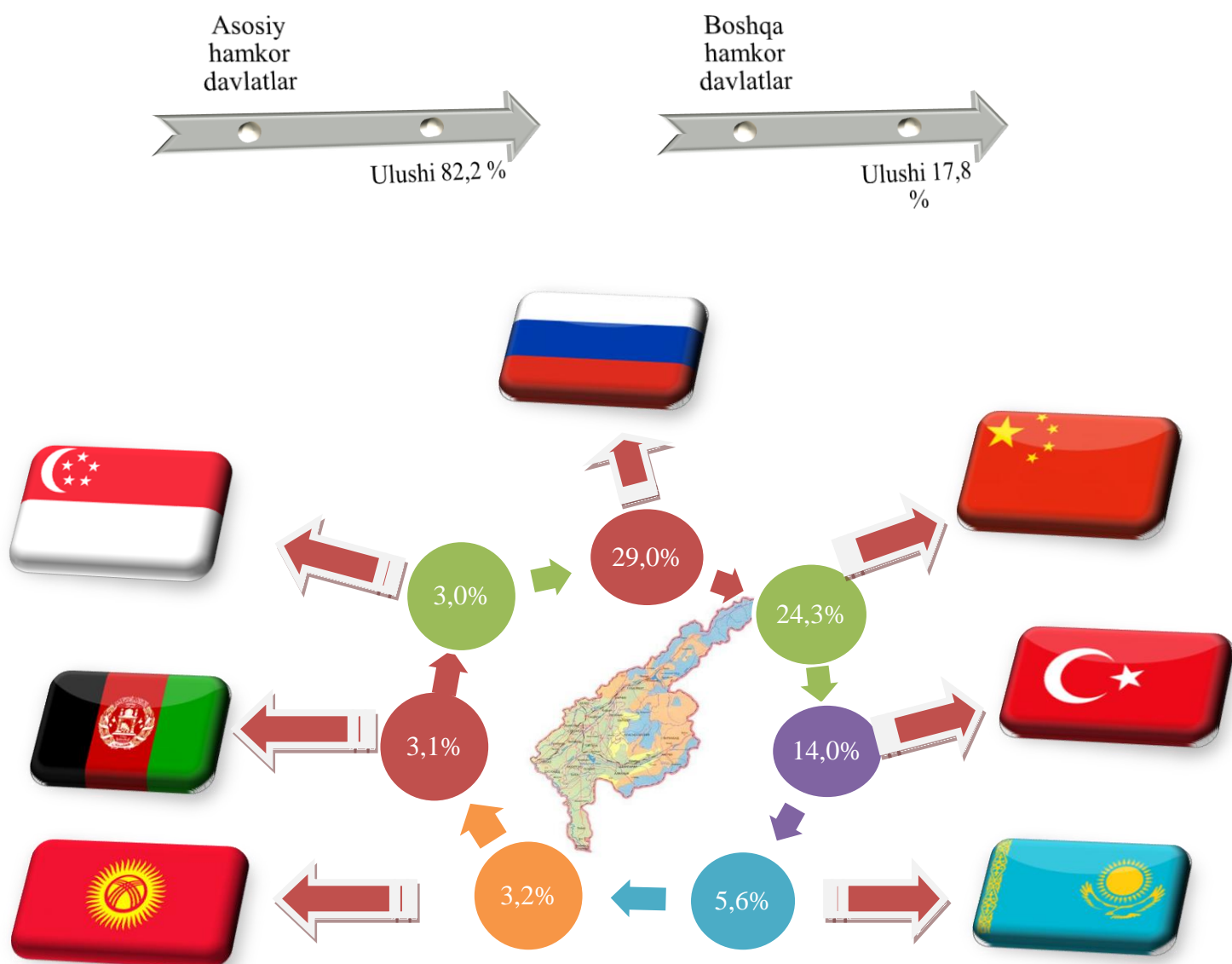

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR
VA XIZMATLAR EKSPORTINING O‘SISH SUR‘ATLARI
(2023- yil yanvar-noyabr)**

2023- yilning yanvar-noyabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, 2022- yilning mos davriga nisbatan, mineral yoqilg‘i yog‘lash moylari va shu kabi materiallar, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, ichimliklar va tamaki, hamda turli xil tayyor buyumlarda o‘shish kuzatildi.

Tarkibi	2022- yilning shu davriga nisbatan, %da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	93,2	101,3	87,6
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	101,1	89,3	115,6
Ichimliklar va tamaki	167,1	163,0	2,5 m.
Nooziq-ovqatxom-ashyosi (yoqilg‘idantashqari)	86,7	64,7	109,8
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	2,5 m.	2,6 m.	2,5 m.
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	150,6	28,5	169,6
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	88,8	95,3	63,7
Sanoat tovarlari	86,9	95,4	84,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	98,3	109,9	73,6
Turli xil tayyor buyumlar	124,7	125,7	94,0
Xizmatlar	82,3	87,3	78,0

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-noyabr)

Shulardan 7 ta eng yirik boʻlgan Rossiya Federatsiyasi, Xitoy, Turkiya, Qozogʻiston, Qirgʻiz Respublikasi, Singapur va Afgʻoniston hamkor davlatlaridan jami eksport hajmi 1 422,8 mln. AQSh dollariga teng boʻlib, bu umumiy eksport hajmining 82,2 %ini tashkil qiladi.

import

MEVA- SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismidan biri bo'lgan 148,9 mln. AQSh dollari qiymatga ega 238,4 ming tonnadan ziyod qishloq xo'jaligi va bog' dorchilik mahsulotlari eksport qilingan. Bu 2022- yilning shu davriga nisbatan qiymatda – 4,1 %ga ko'paygan, naturada– 15,9 %ga ko'paygan. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 130,0 mln. AQSh dollariga teng 213,1 ming tonnadan ortiq sabzavot (qiymatda 45,0 %ga ko'paygan), shuningdek, 38,1 mln. AQSh dollari qiymatidagi 44,9 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi (qiymatda o'zgarish sur'ati 34,0 %ga ko'paygan).

2023- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari

Meva va
rezavorlar
44,9 ming tonna
38,1 mln.
AQSH dollari

Uzum
25,3 ming
tonna
18,9 mln.
AQSH dollari

Yeryon-g'oqlar
0,3 ming tonna
0,5 mln. AQSH
dollari

Sabzavotlar
168,2 ming tonna
91,9 mln. AQSH
dollari

Mamlakatimizda eksport qilinayotgan qishloq xo'jaligi va bog' dorchilik mahsulotlar sifati va hajmi yanada ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yilning yanvar-noyabr oylarida meva- sabzavotlarning eksport hajmi 130,0 mln. AQSH dollariga teng bo'lib, jami eksport hajmining 7,5 %ini tashkil qiladi.

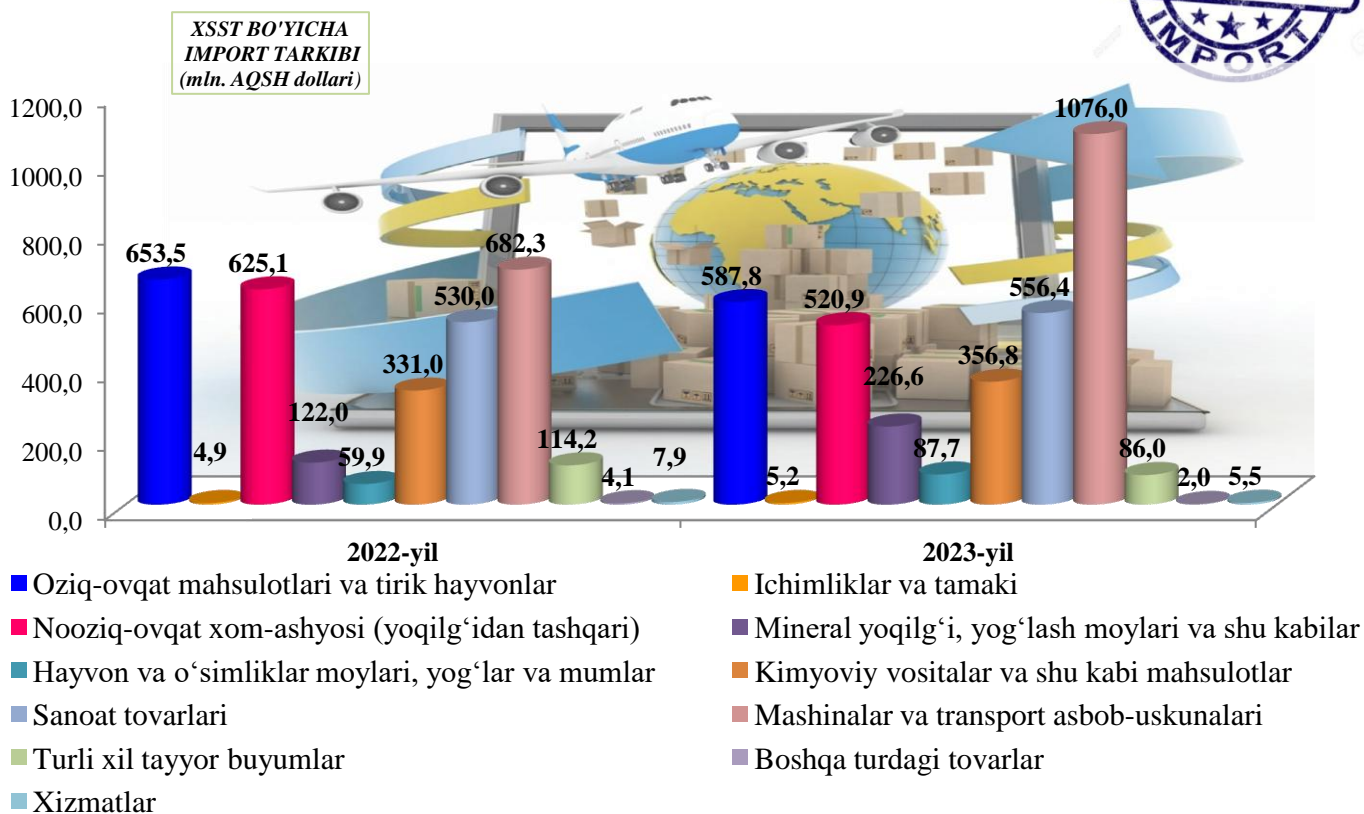
TOSHKENT VILOYATINING IMPORTI (2023- yil yanvar-noyabr)

Mamlakatimizda faoliyat yuritmayotgan korxonalar va tashkilotlar holati o'rganilib, xususan ishlab chiqarish korxonalariga import o'rnini bosuvchi mahsulotlarni ishlab chiqarishda davlatimiz tomonidan moddiy va moliyaviy yordamlar berilmoqda.

Joriy yilning yanvar-noyabr oylari mobaynida import hajmi 3 510,9 mln. AQSh dollari (2022-yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 112,0 %) tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalar (30,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (16,7 %), nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari) (14,8 %), sanoat tovarlari (15,8 %) hamda kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar (10,2%) hisobiga to'g'ri keldi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR KESIMIDA
XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI
(2023- yil yanvar- noyabr)**

Tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	3510,9	1525,0	1985,9	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	587,8	278,3	309,6	16,7	18,2	15,6
Ichimliklar va tamaki	5,2	4,5	0,7	0,1	0,3	0,0
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)	520,9	411,5	109,4	14,8	27,0	5,5
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	226,6	221,8	4,8	6,6	14,5	0,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	87,7	62,7	25,0	2,5	4,1	1,3
Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar	356,8	83,2	273,6	10,2	5,5	13,8
Sanoat tovarlari	556,4	334,9	221,5	15,8	22,0	11,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	1076,0	110,8	965,2	30,6	7,3	48,6
Turli xil tayyor buyumlar	86,0	15,5	70,4	2,4	1,0	3,5
Boshqa tovarlar	2,0	0,4	1,6	0,1	0,0	0,1
Xizmatlar	5,5	1,4	4,1	0,2	0,1	0,2

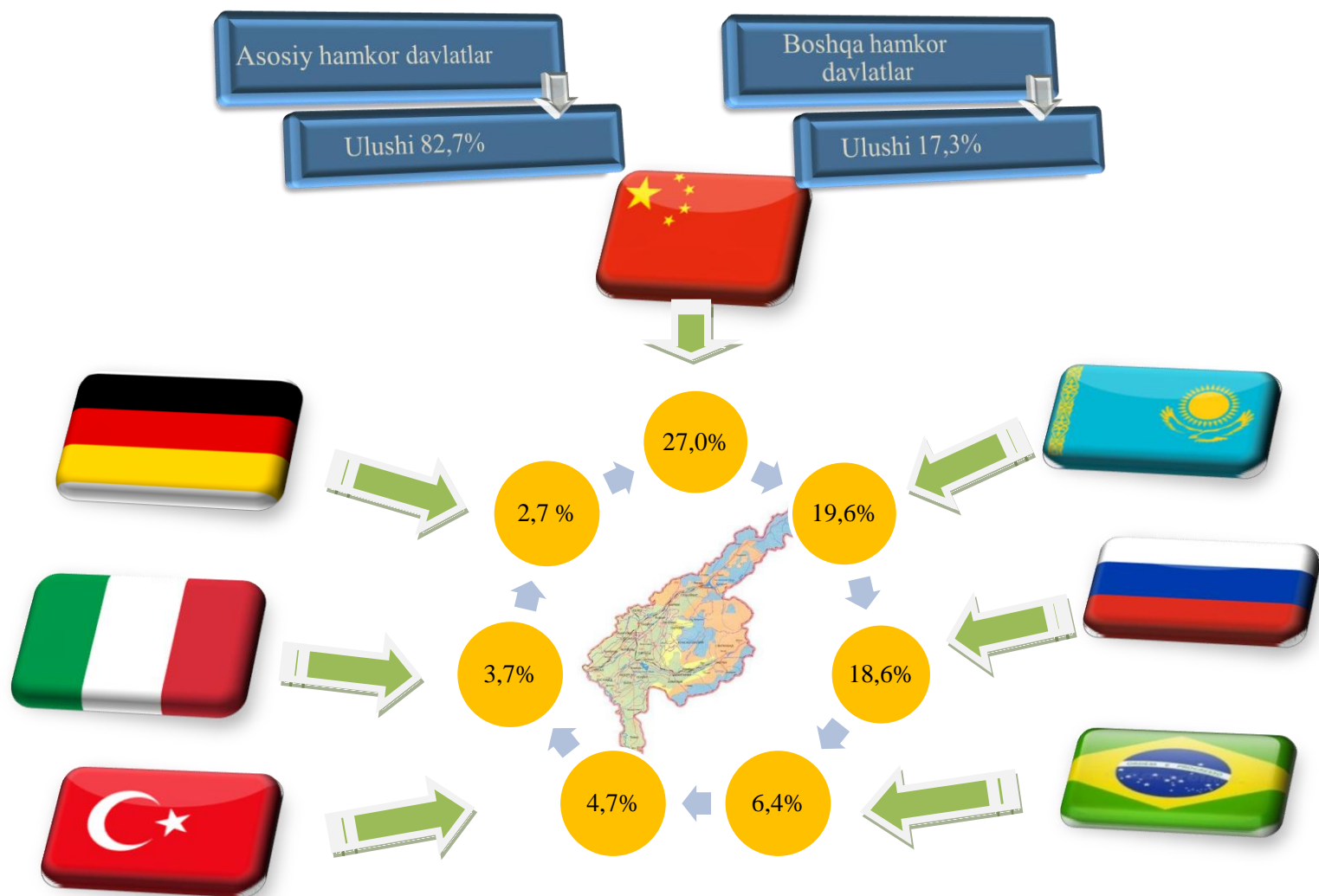

Importning eng katta ulushi nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari) (13,8 %) va sanoat tovarlari (16,0 %) MDH mamlakatlariga to'g'ri kelsa, boshqa xorijiy mamlakatlardan esa eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (31,2 %) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (16,9 %) hissasiga to'g'ri keladi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA
XIZMATLAR IMPORTINING O'ZGARISH SUR'ATLARI
(2023- yil yanvar-noyabr, % hisobida)**

Tarkibi	2022- yilning shu davriga nisbatan, %da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	112,0	93,7	131,8
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	90,0	95,5	85,5
Ichimliklar va tamaki	105,0	93,2	7,2 m.
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari)	83,3	69,8	3,1 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shu kabi materiallar	185,8	185,2	2,2 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	146,5	117,2	3,9 m.
Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar	107,8	89,7	114,8
Sanoat tovarlari	105,0	92,4	132,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	157,7	125,4	162,5
Turli xil tayyor buyumlar	75,3	77,6	74,8
Boshqa tovarlar	49,3	14,7	120,2
Xizmatlar	70,0	52,6	78,9

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-noyabr)

Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Xitoy, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Braziliya, Turkiya, Italiya va Germaniya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 2 900,8 mln. AQSh dollariga teng bo'lib, bu umumiy import hajmining 82,7 % ini tashkil qiladi.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**
Tel.:(71) 202-86-59